

09.09.2013

Kj/15

§ 897

V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite metron kääntöraiteen pidentämisestä ja uuden metroaseman rakentamisesta

HEL 2013-004577 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Nuutti Hyttisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite
- 2 HSL:n lausunto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Nuutti Hyttisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin metron kääntöraiteen pidentämiseksi ja uuden metroaseman rakentamismahdollisuuden selvittämiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että metron kääntöraide Vuosaarella on varattu junien kääntämiseksi uutta kulkusuuntaa varten. Alueen nykyisellä maankäytöllä metron jatkaminen ja uuden aseman rakentaminen ei ole kannattavaa. Nykytilanteessa puolen kilometrin säteellä ehdotetusta asemasta asuu noin 3400 asukasta, kun tavoitteellinen asukas- tai työpaikkamäärä on 10000 asukasta/työpaikkaa. Ehdotetun aseman ja Vuosaaren nykyisen

09.09.2013

Kj/15

aseman välinen etäisyys on lisäksi alle kilometrin, mikä olisi vähemmän kuin suunnitteluohjeiden mukainen 1,2 - 3 km.

Helsingin uuden yleiskaavan laatimisen yhteydessä selvitetään kuitenkin metron jatkamista Vuosaaren asemalta eteenpäin, samoin kuin mahdollisuutta metroaseman sijoittamiseen Uutelan kanavan pohjoispuolelle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite
- 2 HSL:n lausunto

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.06.2013 § 235

HEL 2013-004577 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon tiivistelmä

Helsingin nykyisessä yleiskaavassa Vuosaaren metron on esitetty jatkuvan Vuosaaren satamaan. Metron jatkamista Vuosaaren satamaan tutkitaan Helsingin uuden yleiskaavan laatimisen yhteydessä. Tällöin tarkastellaan lähemmin myös mahdollisuutta metroaseman sijoittamiseksi Uutelan kanavan pohjoispuolelle.

Lausunto

Helsingin nykyisessä yleiskaavassa 2002 samoin kuin Uudenmaan maakuntakaavassa Vuosaaren metron on esitetty jatkuvan Vuosaaren satamaan. Voimassa olevissa asemakaavoissa Vuotien pohjoispuolella on varaus metrolinjaukselle. Raideliikenteelle varatulla alueella

Vuosaaren metroaseman läheisyydessä on metron kääntöraide, josta sähköistämätön huoltoraide jatkuu Vuosaaren satamaan saakka.

Metron jatkamista Vuosaaren asemalta tutkitaan Helsingin uuden yleiskaavan laatimisen yhteydessä, jolloin tarkastellaan lähemmin myös mahdollisuutta metroaseman sijoittamiseksi Uutelan kanavan pohjoispuolelle.

Uuden metroaseman välittömällä vaikutusalueella tulisi olla 10 000 asukasta tai työpaikkaa. Tällä hetkellä Uutelan kanavan päädyn lähialueella maankäyttö on riittämätöntä suhteessa suosituksiin metroaseman sijoittamisesta. Tavoitteiden mukainen asemaväli metrolle on esikaupunkialueella noin 1,2 kilometriä, Uutelan kanavan päädyn ja Vuosaaren nykyisen aseman välinen etäisyys on alle kilometrin. Alueelle ei ole lähitulevaisuudessa tiedossa merkittävää maankäytön lisääntymistä.

Metron liikennöinnin luotettavuuden turvaamiseksi ja raideliikenteen häiriöalttiuden minimoimiseksi metrolle tarvitaan kääntöraide pääteaseman yhteyteen. Jos metro jatkettaisiin Vuosaaren nykyiseltä pääteasemalta Uutelan kanavan pohjoispuolelle asti, tulisi kääntöraide vastaavasti rakentaa uuden aseman itäpuolelle.

Metroradan tulee olla sivullisilta suljetussa tilassa virtakiskossa kulkevan korkean jännitteen takia. Nykyisellä huoltoraiteella virtakiskoa ei ole. Näin ollen metrolinjauksen tasausta olisi joka tapauksessa muutettava Aurinkotuulensillan kohdalla, jotta asemalle olisi turvalliset jalankulkuyhteydet. Metrolaitureille kulkua varten tarvittaisiin tasonvaihtolaitteet. Hyvät kulkuyhteydet asemalle edellyttäisivät, että Vuotieltä katutasosta olisi mahdollista siirtyä asemalle. Vuotien varren jalankulku- ja pyöräilyjärjestelyt olisi myös tarkistettava.

Aurinkotuulensillan kohdalla raideliikenteelle varattu linjaus on kaarteessa. Kaarresäde on metron linjaosuudelle riittävä, mutta asemalle jyrkkä. Kaarteen kohdalla metrojunan ja laiturin väliin jää suurehko rako. Nykyisen metrolinjauksen asemat sijaitsevat suoralla osuudella turvallisuus- sekä esteettömyyssiistä. Kaarteeseen rakentaminen lisäisi metroaseman rakentamisen haasteita ja kustannuksia sekä heikentää aseman esteettömyyttä.

Metron jatkaminen ei poistaisi nykyisen linjan 78 kaltaiselta liikennöinnin tarvetta, sillä matkustajien tulisi edelleen päästä Aurinkolahteen sekä Vuosaaren satamaan. Metroaseman yhteyteen tarvittaisiin näin ollen liityntäyhteys bussiin palvelemaan Vuosaaren suuntaan matkustavia. Metron jatkaminen vähentäisi linjan 78 (tuleva Jokeri 2 -linja) käyttäjämääriä ja luultavasti heikentäisi linjan kannattavuutta ja palvelutasoa. Metron jatkaminen voisi kuitenkin lisätä

09.09.2013

Kj/15

joukkoliikenteen käyttäjämääriä erityisesti Uutelan alueen asukkaiden osalta.

Metroaseman rakentamiskustannukset ja lisääntyneet liikennöintikustannukset nousisivat varsin suuriksi mahdolliseen käyttäjämäärään nähden. Metron jatkaminen ja uuden metroaseman rakentaminen Uutelan kanavan pohjoispuolelle ei näin ollen ole kannattavaa nykyisellä maankäytöllä.

Käsittely

18.06.2013 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Tom Packalén: Esitän, että Kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin selvittääkseen, paljonko maksaisi toteuttaa Vuosaaren metroasema toimimaan yksilaiturisenä kääntöraiteella ja mitä vaikutuksia (jos mitään) tällä olisi metron liikennöintiin ja vuorovälilyksymyksiin. Metron jatkamista Vuosaaren satamaan tutkitaan Helsingin uuden yleiskaavan laatimisen yhteydessä.

Perustelu:

Helsingin nykyisessä yleiskaavassa 2002 samoin kuin Uudenmaan maakuntakaavassa Vuosaaren metron on esitetty jatkuvan Vuosaaren satamaan. Voimassa olevissa asemakaavoissa Vuotien pohjoispuolella on varaus metrolinjaukselle. Raideliikenteelle varatulla alueella Vuosaaren metroaseman läheisyydessä on metron kääntöraide, josta sähköistämätön huoltoraide jatkuu Vuosaaren satamaan saakka.

Uuden, nykyisen kustannustason metroaseman välittömällä vaikutusalueella tulisi olla 10 000 asukasta tai työpaikkaa. Tällä hetkellä Uutelan kanavan päädyn lähialueella maankäyttö on riittämätöntä suhteessa suosituksiin tällaisen metroaseman sijoittamisesta. Tavoitteiden mukainen asemaväli metrolle on esikaupunkialueella noin 1,2 kilometriä, Uutelan kanavan päädyn ja Vuosaaren nykyisen aseman välinen etäisyys on alle kilometrin.

Kevyen liikenteen yhteydet nykyiseltä Vuosaaren metroasemalta itään kauppakeskus Columbuksen ollessa suljettuna klo 21 jälkeen ovat tällä hetkellä heikot. Metroaseman itäpuoliselle alueelle on viime vuosina rakennettu runsaasti uusia asuntoja ja asuinrakentaminen jatkuu muun muassa Omenmäen ja Kahvikorttelin alueilla. Aurinkolahden alueella, Vuotien eteläpuolella ehdotetun kevyen metroaseman välittömässä läheisyydessä on myös rakenteilla olevan asuinalueen vieressä kaksi hyvällä paikalla olevaa, tällä hetkellä joutomaana olevaa tonttia (54186 ja 54187), joiden osalta kaavamutosta asuinrakentamiskäyttöön olisi uuden metroaseman myötä syytä tutkia.

09.09.2013

Kj/15

Tähän mennessä metron liikennöinnin luotettavuuden turvaamiseksi ja raideliikenteen häiriöalttiuden minimoimiseksi metrolle on rakennettu kääntöraide pääteaseman yhteyteen. Jos metro jatkettaisiin Vuosaaren nykyiseltä pääteasemalta Uutelan kanavan pohjoispuolelle asti, tulisi uuden kääntöraiteen rakentamisen sijasta metron kääntäminen toteuttaa siten, että matkustajien junasta poistuminen ja junaan nousu tapahtuisi samalla, kun kuljettaja siirtyy metrojunan ohjaamosta toisen pään ohjaamoon. Koska esitetyn aseman käyttäjämäärä olisi useita nykyisiä asemia pienempi, tämä tuskin lisäisi kääntöaikaa.

Nykyisillä metroasemilla laiturille pääsyä varten on toteutettu hissi ja liukuportaat, mikä lisää aseman kustannuksia eikä tässä tapauksessa olisi tarkoituksenmukaista. Hyvät kulkuyhteydet asemalle edellyttävät, että Vuotieltä katutasosta olisi mahdollista siirtyä asemalle. Ehdotetun sijainnin osalta tämä olisi mahdollista toteuttaa esteettömästi esimerkiksi Vuotien varren kevyenliikenteenväylältä Vuotien suuntaisella luiskalla.

Metron jatkaminen ei poistaisi nykyisen linjan 78 kaltaiselta liikennöinnin tarvetta, sillä matkustajien tulisi edelleen päästä Aurinkolahteen sekä Vuosaaren satamaan. Metroaseman yhteyteen tarvittaisiin näin ollen edelleen liityntäyhteys bussiin palvelemaan Vuosaaren sataman suuntaan matkustavia, mutta tämä bussiyhteys voitaisiin ja olisi järkevää toteuttaa erillisenä linjana, jonka tarkoituksenmukaista vuoroväliä on syytä tutkia, koska linjan 78 matkustajamäärät satamaan asti ovat vähäiset. Metron jatkaminen mahdollistaisi siten bussilinjan 78 lyhentämisen Vuosaaren metroasemalle, mikä vähentäisi linjan 78 (tuleva Jokeri 2 -linja) liikennöinnin kustannustasoa ja helpottaisi bussien pysymistä aikataulussa, mikä parantaisi osaltaan liikennöinnin luotettavuutta. Metron jatkaminen voisi myös lisätä joukkoliikenteen käyttäjämääriä erityisesti Uutelan alueen asukkaiden osalta.

Vastaehdotus raukesi kannattamattomana

11.06.2013 Pöydälle

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pihla Melander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37124
pihla.melander(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 06.06.2013 § 105

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.09.2013

Kj/15

HEL 2013-004577 T 00 00 03

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Nuutti Hyttisen ym. valtuustoaloitteeseen koskien metron kääntöraiteen pidentämistä Vuosaarella ja uuden metroaseman rakentamista:

HKL:n näkemyksen mukaan ehdotetut metron laajennustoimet vaatisivat vähintään selvityksiä niin teknisen toteutettavuuden, turvallisuuden kuin taloudellisen kannattavuuden osalta. HKL:n näkemyksen mukaan metron jatkaminen ei onnistu ilman merkittäviä muutoksia nykyiseen metroliikenteeseen.

Metron kääntöraide on varattu junien kääntämistä uutta kulkusuuntaa varten. Kääntöraiteella käytettävän ajan määrää kuljettajan siirtyminen junan päästä päähän. Tulevaisuudessa automaattimetron liikennöidessä junan kääntöraiteella käyttämä aika lyhenee olennaisesti nykyisestäään, eikä mahdollista matkustajien nousemista kyytiin. Nykyisin kaikkia junia ei ajeta kääntöraiteelle, vaan junan kääntö voidaan tehdä myös asemalla. Kaikkien junien ajaminen kääntöraiteen kautta lisäisi kalustotarvetta arviolta yhden junayksikön verran. HKL ei ole varautunut tällaisen junayksikön hankkimiseen.

Uuden aseman lisääminen metrojärjestelmään vaatisi metron asetinlaitteen uudelleenmäärittelyn sekä turvallisuuden huolellisen tutkimisen. Nykyisellään kääntöraide itsessään toimii Vuosaaren aseman ohiajovarana vikatilanteita varten. Kääntöraiteen ottaminen asemakäyttöön vaatisi uuden ohiajovaran määrittelyn.

Metroaseman tulee taata kaikille matkustajille suojainen, turvallinen ja helposti saavutettava käynti junaan. Yksittäisen metroaseman rakentaminen poikkeavin ratkaisuin ei ole perusteltua eikä tarjoa myöskään matkustajille hyvää ja riittävää palvelua.

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, projektipäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi